

Coaches aan het woord

Het Grote Zorgdebat

De regering Trump werd onlangs in de Lancet geëvalueerd door 33 artsen, epidemiologen, economen en andere experts. De conclusie was dat dat zijn regering resulteerde in 461.000 onnodige sterfgevallen per jaar voordat Covid-19 kwam, want dat betekende in 2020 nog enkele tienduizenden onnodige doden extra. Bijzonder opmerkelijk: Trump behaalde in 2016 veel stemmen in staten met de slechtste economische vooruitzichten en de hoogste mortaliteitscijfers. Hier voeg ik de constatering aan toe dat Amerika onder Trump verder is gepolariseerd: tussen republikeinen en democraten is - qua gedachtegoed - nauwelijks nog enige 'overlap' in het midden.

Op 17 maart a.s. hebben wij onze Tweede Kamer verkiezingen.

In de aanloop naar onze Tweede Kamer verkiezingen is het goed om een redelijk beeld te verkrijgen over wat er te kiezen valt. Gelukkig valt er hier wat te kiezen en is het mooi dat we een meerpartijstelsel hebben. Oriëntatie op hetgeen verschillende politieke partijen voor staan is mogelijk door de kieswijzer of de stemwijzer in te vullen of door verkiezingsprogramma's te lezen. Over zorgthema's worden we geholpen door de Zorgwijzer, door de VvAA en door de KNMG. In het VvAA-ledenblad van maart staat een fraaie analyse op een drietal thema's over de zeven grootste politieke partijen. Die thema's zijn: Pluriformiteit en keuzevrijheid, Ondernemen en werken en Bezieling en (ont)regeling. Zeer compleet over het thema zorg is de KNMG met <https://www.knmg.nl/actualiteit-opinie/op-weg-naar-de-verkiezingen-2021-2/zorgthemas.htm>

De KNMG vertegenwoordigt zo'n 59.000 artsen. Een groep van deze omvang kan gezien worden als een afspiegeling van de samenleving, wel hoogopgeleid en extra zorg-betrokken burgers. De KNMG heeft een Verkiezingspamflet gepubliceerd met drie speerpunten voor de aankomende verkiezingen:

- * Zorg dat iedereen naar een arts durft te gaan, zonder angst voor politie, justitie of gemeenten;
- * Bied zorg aan mensen met gevoelens van een voltooid leven, in plaats van hulp bij zelfdoding;
- * Verminder ziekte, door gezamenlijke aanpak ongezonde leefomgeving.

Het mag duidelijk zijn dat met name het tweede punt niet strookt met de tweede grote liberale partij van Nederland. Het is wel een weergave van hoe gedacht wordt door de grote meerderheid van artsen in ons land.

Dan het Grote Zorgdebat op 8 maart van 19.30 uur - tot 21.00 uur.

Dit werd georganiseerd door ActiZ, FBZ, Federatie Medisch Specialisten, GGD-GHOR Nederland, de Nederlandse ggz, KNMG, KNGF KNMP, KNMT, LAD, LHV, NFU, NVM, NVZ, Patiëntenfederatie Nederland, RegioPlus, Skipr, VGN, V&VN, ZKN en ZN.

Twaalf politieke partijen waren vertegenwoordigd. Het programma was verdeeld in vier thema's waarbij per thema een stelling centraal werd gezet. Na een kort introductiefilmpje over de stelling konden zes kandidaat-Kamerleden zich hierop profileren. Het thema werd afgesloten met enkele peilingen onder het publiek.

Het programma was strak georganiseerd en goed geregisseerd. De presentatoren Donatello Piras en Aldith Hunkar hielden er vaart in zonder de een te kort te doen t.o.v. een ander. Nadeel was dat er zich weinig onderlinge scherpte aftekende en dat het een beperkt beeld gaf van hetgeen politieke partijen vinden van de zorg en waar het met de zorg naar toe moet. Vandaar bovenstaande verwijzingen voor degenen die hun stem nog niet bepaald hebben of die meer willen weten over de zorg-standpunten van een partij. Wat wel in beeld kwam: wie zijn die mensen die straks in de tweede kamer het woord voeren over de zorg? In het kort per stelling de inhoud (bemerkingen schuin gedrukt):

1ste Stelling:

10 procent uit het zorgbudget moet naar preventie gaan

Alle deelnemende politieke partijen zijn het hiermee eens.

De toelichting en opmerkingen over de uitvoering liepen sterk uiteen: minder kansenongelijkheid, afspraken maken met producenten over bijvoorbeeld zouttoevoeging (D66). Meer reclameverbod op alcohol, voorkomen van beroep op de jeugdzorg (SGP). Het eigen risico afschaffen en hiervoor vijf miljard winnen door preventie - *hoe werd niet duidelijk* (PVV). Preventie opnemen in het basispakket (PvdA). Tandzorg als voorbeeld (Denk). BTW van gezonde voeding omlaag (CU). De PVV meent dat het belangrijk is dat de tweede lijn zich bemoeit met preventie, want de dokter spreekt met meer gezag dan een goede vriend.

Preventie levert ook veel op. Geconstateerd wordt dat de partijen die investeren in preventie vaak niet degene zijn die de revenuen van preventie terugzien.

Een constatering die ook al jaren gedaan wordt als het gaat om zorginnovatie.

Aan de deelnemers thuis wordt de vraag voorgelegd of de politiek zich mag bemoeien met de leefstijl van burgers. Hierop zegt 38% ja.

2de STELLING:

Patiënten moeten altijd en bij elke zorgverlener de keuze hebben voor digitale zorg

In 2040 hebben 9,8 miljoen mensen een chronische ziekte. Meer digitale zorg kan daarbij uitkomst bieden. Digitale zorg moet altijd een keuze zijn en mag niet verplicht worden (SP en door andere partijen herhaald). Technologische ontwikkelingen zorgen voor flinke stappen vooruit, maar bezorgdheid wordt geuit dat het om verkapte bezuinigingen blijken; het mag niet zo zijn dat het beeld op zwart gaat na precies tien minuten gesprek met de huisarts (Denk). Voor corona kwam het niet van de grond en zie wat er gebeurd is. Digitale zorg moeten we behouden maar onder voorwaarden; we moeten meer denken vanuit de mogelijkheden i.p.v. de beperkingen benadrukken (D66). Voorstander van digitale zorg en de ontwikkelingen in digitale zorg moeten gestimuleerd worden. Maar: let op er zijn 2,5 miljoen laag geletterden, keuzevrijheid is belangrijk en er is aandacht nodig voor gegevensuitwisseling (CDA), Digitale zorg vraagt patiëntgerichtheid, het biedt veel mogelijkheden (D66).

De Partij voor de Dieren is het oneens met de stelling: hoe zit het met de privacy?

Ook geldt voor de PvdD dat zowel de patiënt als de zorgverlener een keuze moet hebben - wel of geen digitale zorg. Vooral niet duwen, niet opleggen.

De SP is het hiermee eens en ziet de ICT-kosten enorm stijgen (nu al 6 %) en die kosten gaan andere, echte zorg verdringen. Juist al die verschillende ICT-systemen maken het kostbaar (CDA). De SP wil - met de Partij voor de Dieren - waakzaam blijven voor bedrijven die hetzelfde pakket herhaald blijven verkopen voor een zwaar commercieel tarief.

De stelling wordt gepeild onder het publiek:

60% is het eens met de stelling, 70% geeft aan ervaring te hebben met digitale zorg.

3de STELLING:

Om de zorg en maatschappelijke ondersteuning te verbeteren moet er meer regie komen uit Den Haag

Hier wordt een andere stelling tegenover gezet, namelijk centraal kán het niet geregeld worden; er moet meer naar de regio gekeken worden en naar wie behaalt er voordeel; we moeten niet naar meer micromanagement, wel naar meer grensoverschrijdend werken. De overheid moet kaders stellen (CDA). De regie moet weg bij de verzekeraar; het kan niet uit Den Haag komen (D66), Zorg voor meer geld (PvdD). Wel voorstander van maatwerk - dicht bij mensen. Den Haag moet iets van een basisvoorziening bieden; de zorg mag niet afhangen van je postcode en dan ook nog eens per postcode verschillend zijn.

Eens met de stelling omdat het systeem nu de verkeerde principes centraal stelt zoals onderlinge concurrentie (Groen Links). Pleidooi voor een Nationaal Zorgfonds om het eerlijker en gezonder te maken (SP). Niet weer een stelselwijziging, wel verbeteren (VVD) Nu ligt er voor de ouderenzorg te veel regie bij de zorgverzekeraar; wijkverpleegkundigen willen zelf kunnen handelen (CU). Minder marktwerking maar meer samenwerking, minder perverse prikkels, geen grote stelselwijziging, meer transparantie (CDA), De sleutel meer in de regio leggen, bv specialistische GGZ (SGP).

Gepeild onder het publiek is 62% het oneens met de stelling.

4de STELLING:

De grens van het maximaal aan tal mensen dat in de zorg kan werken is bereikt

De druk op zorgmedewerkers is groot en die zal in de toekomst alleen maar groter worden. Er zijn te weinig mensen beschikbaar voor de zorg; het is al de op een na grootste beroepsgroep. In 2040 moet een op de vier mensen in de zorg werken.

Uit de Nationale a(n)ios enquête Gezond en veilig werken 2020 door De Jonge Specialist bleek dat één op de vier aios overweegt met zijn opleiding te stoppen. Bij de verpleegkundigen stapt zo'n 23% binnen twee jaar uit het beroep (VPR Tegenlicht, 14-2-2021).

Met de stelling zijn de VVD, de PvdA, Groen Links en de Partij voor de dieren het oneens. Soorten van oplossingsrichtingen die voorbijkwamen:

Als door mensen in de verpleeghuizen de bureaucratie teruggedrongen wordt van 35% naar 10%, dan komen er op elke 100 medewerkers er zo'n 25 bij (PVV). We moeten de zorg een goede sector maken om in te werken. Leuker werk, minder bureaucratie (nu per bewoner per verzekeraar verschillende tijdrovende formulieren), betere beloning. Ook: meer preventie. Luisteren naar mensen, meer autonomie en meer zeggenschap voor zorgprofessionals. Privé facilitering door gratis kinderopvang. De VVD kreeg hier het verwijt dat de partij in het verleden altijd tegen was, wanneer er meer geld naar de zorg moest. Wat er moet gebeuren om het werken in de zorg meer aantrekkelijk te maken: minder administratie, meer zeggenschap en het vertrouwen teruggeven aan de professionals.

Tenslotte

Na afloop van dit grote zorgdebat zei 86% niet veranderd te zijn qua stemvoorkeur. 14% van de deelnemende zorgprofessionals heeft door dit anderhalve uur wel besloten een andere keuze te maken op 17 maart. Ongetwijfeld zijn alle keuzen betere, meer weloverwogen, keuzen geworden.

Vergeleken met de VS zijn wij misschien een (te) veel partijenstelsel aan het worden: 32 zijn er om uit te kiezen. De laatste op het stembiljet is DFP. Dat lijkt niet op de afkorting van een Duitse Liberale Partij maar dat is bij ons gewoon De Feest Partij.

Als u gelooft in democratie, laat dan uw stem niet verloren gaan.

Wordt uw stem uitsluitend bepaald door de inhoud van een verkiezingsprogramma -, of door de uitgangspunten van een partij, dan valt serieus te overwegen op de eerste vrouw op die lijst te stemmen.

De uitzending kan teruggekeken worden op de website van de [KNMG](#)

Deelnemende kandidaat-Kamerleden:

- Fleur Agema (PVV)
- Joba van den Berg (CDA)
- Vera Bergkamp (D66)
- Corinne Ellemeet (GroenLinks)
- Maarten Hijink (SP)
- Mirjam Bikker (CU)
- Kees van der Staaij (SGP)
- Tunahan Kuzu (DENK)
- Sophie Hermans (VVD)
- Attje Kuiken (PVDA)
- Liane den Haan (50PLUS)
- Eva van Esch (PvdD)

Bronnen:

<https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/nieuwsartikel/lancet-trump-was-zeer-ongezond-voor-de-amerikanen-.htm>

[https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(20\)32545-9/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(20)32545-9/fulltext)

<https://www.welkepartijpastbijmij.nl/>

<https://stemwijzer.nl/>

<https://www.zorgwijzer.nl/zorgverzekering-2022/dit-zijn-de-standpunten-voor-de-zorg-en-zorgverzekering-per-politieke-partij>

<https://www.knmg.nl/actualiteit-opinie/op-weg-naar-de-verkiezingen-2021-2/zorgthemas.htm>

<https://www.vpro.nl/programmas/tegenlicht/kijk/afleveringen/2020-2021/zorgen-voor-morgen.html>